

ŠU PROJEKTAI: IŠŠŪKIAI NAUJOMS KOMPETENCIJOMS PLĖTOTI

BIBLIONOVA

Doc. Laima LIUKINEVIČIENĖ,
projekto vadovė

„BIBLIONOVA: informacinių gebėjimų ir savarankiško mokymosi įgūdžių ugdymo metodo kūrimas ir išbandymas besimokančiame regione“ (BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0161) projektas pradėtas įgyvendinti 2005 m. Praėjus dvejiems metams matome akivaizdžius pasiekimus ir sukurtus intelektualinius produktus, kurių tikslas – gilinti, tobulinti informacinius gebėjimus įvairiose akademinės ir praktinės veiklos srityse:

1. Mokslinių tyrimų pagrindu parengtos ir išleistos knygos: Gražinos Ramanauskienės „Akademine biblioteka studijų procese“, Strateginės savivaldos instituto „Žinių vadybos kompetencija Šiaurės Lietuvos regione“.

2. Išleisti teminiai CD, kurie naudojami aukštosios mokyklos studijų procese:

– Dž. Maskuliūnienės „XIX a. lietuvių didaktinė proza: komunikacinis ir poetinis aspektai“, Šiaulių universitetas.

– J. Lukšytės „Lyrikos žanrai“, ***

2007 m. lapkričio 8–9 d. kviečiame į projektą „Biblionova“ organizuojamą konferenciją „Informacijos valdymo gebėjimų ugdymas mokymosi procese“.

Konferencijos tikslas

Konferencijos tikslas – nagrinėti inovatyvius metodus, kaip sujungiant regiono mokymosi įstaigas į bendradarbiavimo tinklą ir panaudojant regioninės akademinės bibliotekos infrastruktūrą ir edukacinę bazę ugdyti informacinius gebėjimus ir savarankiško mokymosi kompetencijas, kurios užtikrintų mokymosi kokybę ir tenkintų regiono plėtros poreikius.

Renginio organizatoriai:

BIBLIONOVA projekto administracinis ir vykdymo personalas.

Konferencijos kalbos

* Lietuvių

* Anglų

Mokslinių pranešimų kryptys:

1. Informacinių gebėjimų ugdymo politika;
2. Akademine biblioteka studijų procese;
3. Informacijos valdymas Šiaurės Lietuvos regione;
4. Inovatyvūs metodai informacijos valdymo ugdyme;
5. Institucinis bendradarbiavimas

Šiaulių universitetas.

G. Mažeikio „Propaganda“, Šiaulių universitetas.

3. Sukurtos inovatyvios metodikos, kaip integruoti informacinių gebėjimų ugdymą į universitetinio ir neuniversitetinio lygio studijų programas, kaip matuoti ir tikrinti besikeičiantį informacinio raštingumo lygį, kaip integruoti akademinės bibliotekos išteklius ir inovatyvias paslaugas į studijų procesą, kaip sujungti regiono aukštąsias mokyklas studentų ir bendruomenės informacinių gebėjimų ugdymui, kaip institucijos viduje koordinuoti papildomumų veiklą ugdant informacinius gebėjimus.

Šiaulių universiteto bibliotekoje veikia Edukacinis-konsultacinis punktas (22 kompiuterizuotos darbo vietos, visa įranga aktyviems kursams, šalia – Nuotolinių studijų centras), kurio darbuotojai konsultuoja grupes, atskirus asmenis informacijos valdymo klausimais bei organizuoja mokymus seminarus aktualiais tuo metu ar inovacijų informacijos valdyme klausimais.

mas ugdant informacijos valdymo gebėjimus.

Pranešimų anotacijas siųsti iki 2007 m. birželio 15 d. el. pašto adresu: e.virgailaite@cr.su.lt. Lygiagrečiai prašytume ir el. paštu (arba paprastuoju) atsiųsti dalyvio anketą (rasite internete adresu www.biblionova.com).

Straipsnius siųsti iki 2007 m. rugsėjo 10 d. el. pašto adresu: e.virgailaite@cr.su.lt. (straipsniai, atsiųsti po rugsėjo 10 d., gražinami autoriams be vertinimo) arba paprastuoju paštu žemiau nurodytu adresu:

Šiaulių universitetas
Projektui BIBLIONOVA
Projektų vadybos grupei
Vilniaus g. 88
LT-76285 Šiauliai.

Kontaktinis asmuo: projekto BIBLIONOVA administratorė Eglė Virgailaitė-Mečkauskaitė, el. p. e.virgailaite@cr.su.lt.

Kontaktinis tel. +370 41 393 040, mob. +370 606 11 705.

Informacija apie bendruomenės reikalavimus straipsniams rasite interneto puslapyje: www.biblionova.com.

MOKOM projekto viltys ir laukiami rezultatai

Prof. Vaclovas TRIČYS,
projekto vadovas

Kovo mėnesį prasidėjo tretieji - baigiamieji MOKOM projekto veiklą įgyvendinimo metai. Projekto pavadinimas sudarytas iš žodžių „mokslinė kompetencija“ pirmųjų skiemenų. Pavadinimas atitinka ir tiesioginę projekto veiklą paskirtį - padėti įvairių mokslo sričių specialistams išsivirti mokslinio darbo organizavimo pagrindus, atsižvelgiant į šiuolaikinio pasaulio plėtros tendencijas ir realijas.

Specialistams, dėstantiems aukštojo mokykloje arba organizuojantiems kūrybinę veiklą verslo įmonėje, projekto MOKOM organizuoti mokymai buvo ir tebėra reta galimybė įgyti reikiamų mokslo žinių ir po to skleisti jas savo darbo aplinkoje bei panaudoti vykdant tyrimus ar kuriant ir diegiant inovacijas.

Projekto rengėjai planavo, kad iš 500 tikslinių grupių dalyvių savo mokslinę kompetenciją patobulins ir 160 Šiaulių universiteto dėstytojų. Tikėtasi, kad dalyvauti projekte mokymuose ir siekti aukštesnės mokslinės kompetencijos stengsis didžioji dauguma lektorių ir asistentų, nedirbančių mokslinio darbo, tačiau realiai į mokymus užsirašė daug klausytojų, turinčių mokslo laipsnius, kuriems mokslinis darbas jau pažįstamas. Eilinį kartą pasitvirtino taisyklė, kad tobulėti stengiasi ir geriausių darbo rodiklių pasiekia tik aktyviausi darbuotojai.

Pagal projekto veiklą planą tikslinių grupių dalyviams, be mokymų, buvo organizuotos ekskursijos į didžiąsias Lietuvos pramonės įmones, aktyviai diegiančias gamybos inovacijas. Projekto partnerių tikslinių grupių dalyviai iš Alytaus ir Marijampolės kolegijų lankėsi Jonavoje, AB „Achema“, ir Kaune, AB „Lituanika“. Šiaulių universiteto ir Šiaulių kolegijos dėstytojai aplankė AB „Akmenės cementas“ ir Klaipėdos AB „Vakarų laivų gamyklą“. Ekskursijų tikslas buvo supažindinti dėstytojus su naujų technologijų ir inovacijų diegimu įmonėse ir problemomis, kylančiomis taikant gamyboje subalansuotas plėtros principus. Visų įmonių vadovai ekskursijoms vesti paskyrė kompetentingus specialistus, kurie be gausios technologinio ir ekonominio pobūdžio informacijos, apibūdino reikalavimus specialistams, kuriuos gamybai rengia aukštosios mokyklos. Prieita prie bendros nuomonės, kad reikalingos nuolatinės įmonių ir aukštųjų mokyklų konsultacijos dėl rengiamų specialistų kompetencijų. Dėstytojų kvalifikacija turi didžiausią įtaką šių kompetencijų ugdymui.

Kalbant apie projekto organizuotų mokymų kokybę, visi klausytojai vieningai tvirtino, kad mokymai davė naujų žinių, kurias jie stengsis panaudoti savo darbe. Nepalankių atsiliepimų neteko išgirsti. Mokymų lektoriai buvo atrinkti atviro konkurso būdu. Konkurse galėjo dalyvauti visi mūsų nustatyti kvalifikacinius reikalavimus atitinkantys dėstytojai. Aplinkybės taip lėmė, kad konkursą laimėjo patyrę lektoriai iš Kauno ir Vilniaus universitetų ir mokslinio tyrimo organizacijų. Jų parengta meto-

nes, aktyviai diegiančias gamybos inovacijas. Projekto partnerių tikslinių grupių dalyviai iš Alytaus ir Marijampolės kolegijų lankėsi Jonavoje, AB „Achema“, ir Kaune, AB „Lituanika“. Šiaulių universiteto ir Šiaulių kolegijos dėstytojai aplankė AB „Akmenės cementas“ ir Klaipėdos AB „Vakarų laivų gamyklą“. Ekskursijų tikslas buvo supažindinti dėstytojus su naujų technologijų ir inovacijų diegimu įmonėse ir problemomis, kylančiomis taikant gamyboje subalansuotas plėtros principus. Visų įmonių vadovai ekskursijoms vesti paskyrė kompetentingus specialistus, kurie be gausios technologinio ir ekonominio pobūdžio informacijos, apibūdino reikalavimus specialistams, kuriuos gamybai rengia aukštosios mokyklos. Prieita prie bendros nuomonės, kad reikalingos nuolatinės įmonių ir aukštųjų mokyklų konsultacijos dėl rengiamų specialistų kompetencijų. Dėstytojų kvalifikacija turi didžiausią įtaką šių kompetencijų ugdymui.

Kalbant apie projekto organizuotų mokymų kokybę, visi klausytojai vieningai tvirtino, kad mokymai davė naujų žinių, kurias jie stengsis panaudoti savo darbe. Nepalankių atsiliepimų neteko išgirsti. Mokymų lektoriai buvo atrinkti atviro konkurso būdu. Konkurse galėjo dalyvauti visi mūsų nustatyti kvalifikacinius reikalavimus atitinkantys dėstytojai. Aplinkybės taip lėmė, kad konkursą laimėjo patyrę lektoriai iš Kauno ir Vilniaus universitetų ir mokslinio tyrimo organizacijų. Jų parengta meto-

dine medžiaga galės naudotis ne tik tikslinių grupių dalyviai, bet ir visi specialistai, siekiantys patobulinti savo mokslinę kompetenciją.

Besibaigiant antriesiems projekto metams, projekto valdymo grupei pritarus, tikslinių grupių nariams, išklausiems tyrimo metodologijos ir mokslinių rezultatų pristatymo bei kitus modulius, buvo pasiūlyta iš savo atliekamų tyrimų srities parengti mokslines publikacijas. Šioms publikacijoms spausdinti buvo skirti du „Jaunųjų mokslininkų darbų“ žurnalo numeriai. Išleistas pirmasis žurnalo numeris, kuriame paskelbti 32 MOKOM projekto dalyvių moksliniai straipsniai. Daugeliui straipsnių autorių tai buvo pirmosios mokslinės publikacijos. Reikia tikėtis, kad šis sėkmingas startas paskatins toliau plėtoti pradėtus tyrimus. Dabar projekto mokymų dalyviai kviečiami iki birželio 30 d. teikti straipsnius antrajam iš MOKOM išleš finansuojamam žurnalo „Jaunųjų mokslininkų darbai“ numeriui.

Pasibaigus projekto veikloms, bus atlikta anoniminė dalyvių mokslinės kompetencijos tyrimo anketinė apklausa, duomenys palyginti su tokios pat apklausos, atliktos prieš pradedant mokymus, duomenimis ir taip bus įvertintas mokymų efektyvumas.

Lapkričio mėnesį projekto rezultatų apibendrinimui ir demonstravimui bus organizuota baigiamoji projekto konferencija, į kurią bus kviečiami tikslinių grupių dalyviai, projekto institucijų (partnerių) vadovai, buvę lektoriai. Tikimasi, kad šiai konferencijai mokslinius pranešimus parengs ir skaitys bent po keletą atstovų iš visų projekte dalyvaujančių organizacijų.

Mokymasis pagal kooperuotų studijų metodą: neįprasta, tačiau naudinga

Modestas GRIGALIŪNAS,
projekto „Kooperia“ metodininkas

Su projekto „Kooperia“ veiklomis ir siekiamais rezultatais Šiaulių universiteto bendruomenė buvo supažindinta jau ne vieną kartą. Dabar, kai projekto vykdymas tiesiogiai palietė ir trijų Šiaurės Lietuvos

aukštųjų mokyklų studentus, svarbu kreiptis ir į akademinį jaunimą, iš pradžių gal ir su tam tikru nepasitikėjimu sutikusių juos užklupusių naujus mokymosi iššūkius.

Taip, bent kelioms ŠU studijų programų grupėms šį semestrą jau reikėjo pradėti mokytis konkrečių dalykų ne pagal seną auditorinę mokymosi sistemą, o išeinant į miesto organizacijas, įstaigas bei bendruomenes ir ten praktinėje veikloje pritaikyti teorines žinias. Taip, tai iš studentų pareikalauja šiek tiek daugiau laiko ir dėmesio studijuojamam modulii. Taip, toks mokymosi būdas iš pradžių galėjo pasirodyti labai neįprastas. Tačiau turime pabrėžti, kad šis neįprastas studijavimo metodas padės visiems projekte dalyvaujantiems studentams išsiugdyti jau iš karto po studijų reikalingas, į darbo rinkos užkariavimus orientuotas kompetencijas: gebėjimą bendrauti su organizacijų bei įstaigų bendruomene, iš anksto žinoti praktinę darbo tvarką, mokėti spręsti darbo vietoje iškilančius konfliktus, nesutarimus ar ginčus, adekvačiai reaguoti į iššūkius bei sugebėti parodyti iniciatyvas. Tokių gebėjimų turintys jaunuoliai po studijų universitete neabejotinai lengviau galės susirasti savo svajonių darbus ir konkurencingai įsitvirtinti darbo rinkoje. Todėl kviečiami jus studijuoti pagal iki šiol jums nepažįstamą studijų metodą – kooperuotas studijas, kur jūs sujungsite teorines žinias bei praktinę veiklą, mes, projekto „Kooperia“ vykdytojai, apeliuojame į jūsų tro-

kimus plėtoti sėkmingą ateities karjerą. Taip pat norime pabrėžti, kad pagal naują studijų metodą jūs dirbate ne vieni – šį pavasario semestrą į miesto organizacijas ir įstaigas savo dėstytojų pateiktų užduočių vykdyti išėjo ir Šiaulių bei Panevėžio kolegijų studentai. Akcentuotina ir tai, kad Jungtinės Amerikos Valstijose, kur toks studijavimo būdas aukštojo mokslo sistemoje jau daug metų yra naudojamas, universitetų studentai varžosi tarpusavyje, kuris daugiau studijuojamų dalykų išmoks būtent pagal kooperuotų studijų metodą – tokių studijų nauda jau niekas neabejoja.

Pagal projekte „Kooperia“ numatytas veiklas darbus finansuojant Šiaulių universitetui ir Europos Sąjungai, aptartoms studijoms palengvinti jau yra baigiamos įsteigti kompiuterizuotos mokymosi klasės Socialinių mokslų fakultete bei ŠU Karjeros centre (Vilniaus g. 88), kur studentai galės ateiti konsultuotis su projekto metodininkais bei dirbti projekto kompiuteriais. Projekto naujienas bei eiga plačiau galite sužinoti jau veikiančioje interneto svetainėje <http://kooperia.su.lt>; ten rasite ir visus projekto vykdymo ir administravimo grupės narių kontaktus – laukiame jūsų dėmesio ir klausimų dėl naujojo mokymosi būdo. O savo ruožtu linkime jums įdomios ir naudingos patirties Šiaulių regiono organizacijose bei atviro ir plataus požiūrio į savo studijas.

Tarptautinio mokslinio bendradarbiavimo kompetencija – šiuolaikinio europinio universiteto pagrindas

Atkelta iš 5 psl. pakankamas. Tarptautinio mokslinio bendradarbiavimo kompetencijų trūkumas (nepakankamas užsienio kalbos žinios, mokslinis uždavimas, komunikacinių gebėjimų stoka ir kt.) trukdo aktyviau plėtoti ŠU tarptautinę mokslinę veiklą: iš užsienio kviečiami dėstytojai dažnai nesurenka galinčios juos suprasti, ištraukti į aktyvias diskusijas ar net bendrus mokslinius projektus auditorijos; iš užsienio atvykstantys studentai sunkiai adaptuojasi ŠU akademinėje bendruomenėje, studijų metų jie retai yra integruojami į ŠU studentų terpę. Glaudesnio ŠU ir iš užsienio atvykstančių studentų mokslinio bendradarbiavimo (bendrų paskaitų, bendrų projektų, darbo tarptautinėje komandoje, bendros praktinės veiklos ir pan.) organizavimas būtų vienas iš būdų plėtoti magistrantų tarptautinio mokslinio bendradarbiavimo kompetencijas.

Ne mažiau svarbu ir strateginiame lygmenyje susitarti ir suvokti, kad tarpkultūrinė kompetencija yra svarbi kiekvienam šiuolaikiniam

mokslininkui. Todėl kita studijų kokybės gerinimo galimybė – palaipsniui pildyti kai kuriuos institucinius dokumentus, kurti naujus, integruojant į juos internacionalizacijos procesus. Taip pat būtina keisti studijų programas, atsižvelgiant į perkeltamųjų gebėjimų ugdymą (pvz., įvedant privalomą literatūros užsienio kalba skaitymą, papildant programas tokiomis nuotoliniais moduliais, kaip „Tarptautinė mokslo komunikacija“, „Specialybės mokslinė užsienio (anglų / vokiečių) kalba“); kurti naujas tarptautines studijų programas; keisti institucines nuostatas, formuojant palankų požiūrį į visos akademinės bendruomenės narių (dėstytojų, administracinio personalo, studentų) tarpkultūrinių kompetencijų ugdymą; skatinti visų ŠU padalinių (katedrų, fakultetų, studijų, mokslo ir užsienio ryšių skyrių) bendradarbiavimą.

Šiais metais Šiaulių universitete žengti svarbūs strateginiai, instituciniai žingsniai studijų kokybės gerinimo klausimu. Atsižvelgiant į kitų mūsų šalies universitetų sėkmingą patirtį ir į projekto ARIADNE išryšk-

tas studijų kokybės problemas buvo įkurta Studijų kokybės strategijos darbo grupė, kurios pagrindinis tikslas sukurti šiuolaikišką, aukštojo mokslo ir darbo rinkos poreikius atitinkančią strategiją, kuria vadovautųsi Šiaulių universitetas organizuodamas studijų procesą. Taip pat sukurta ir 2007 m. kovo 5 d. rektorato posėdžio metu patvirtinta „2007–2013 m. Šiaulių universiteto europinė strategija“, kurios vienas iš svarbiausių tikslų – institucijos veiklos internacionalizacijos įtraukimas į pagrindinius ŠU strateginio vystymosi prioritetus. Strategijoje akcentuojamas studentų ir dėstytojų mobilumas, numatoma aktyvinti visos akademinės bendruomenės internacionalizaciją (užsienio kalba, tarpkultūrinės kompetencijas).

Tarptautinio mokslinio bendradarbiavimo kompetencijos ugdymo tikslai ne tik turi būti integruoti į bendrą studijų kokybės valdymo strategiją, bet ir realizuojami praktiškai. KŪRKIME ATEITĮ DRAUGE!